

Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 18 Euro kasutuselevõtt kinnitamine

Raamatupidamise Toimkonna 14. mai 2010.a otsus nr 2-1

Raamatupidamise seaduse paragrahv 32 lõike 1 alusel Raamatupidamise Toimkond otsustab:

1. Kinnitada juhend RTJ 18 Euro kasutuselevõtt;
2. Juhendi jõustumise kord on avaldatud juhendis.

Mariam Marju Põldniit-Janahi
Raamatupidamise Toimkonna esimees

RTJ 18 Euro kasutuselevõtt

SISUKORD	paragrahvid
EESMÄRK JA KOOSTAMISE ALUSED	1-3
RAKENDUSALA	4
PÕHILISED MÕISTED	5
ARVESTUSVALUUTA MUUTMINE EUROLE ÜLEMINEKUL	6-10
ESITUSVALUUTA MUUTMINE EUROLE ÜLEMINEKUL	11
LISADES AVALIKUSTATAV INFORMATSIOON	12
JÕUSTUMINE	13
VÕRDLU RAHVUSVAHELISTE FINANTSARUANDLUSE STANDARDITEGA (IFRS)	14-15

EESMÄRK JA KOOSTAMISE ALUSED

1. Käesoleva Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 18 "Euro kasutuselevõtt" eesmärgiks on sätestada reeglid arvestus- ja esitusvaluuta muutmiseks euro kasutuselevõtmisel Eesti hea raamatupidamistava kohaselt koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid (RT juhendid).
2. Juhend RTJ 18 lähtub rahvusvahelisest finantsaruandluse standardist IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõjud“ („*The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates*“), tõlgendusest SIC 7 „Euro kasutuselevõtt“ („*Introduction of the Euro*“) ja raamatupidamise seadusest. Juhend sisaldab viiteid konkreetsetele IFRSi paragrahvidele, millel juhendi nõuded tuginevad. RTJ 18 võrdlus rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega on toodud paragrahvides 14-15.
3. Raamatupidamise aruannete koostamisel tuleb lähtuda olulisuse printsiibist. Väheolulisi objekte, sealhulgas valuutakursside ümberarvestamisest ja ümardamisest tekkinud väheolulisi vahesid, võib arvestada ja aruannetes kajastada lihtsustatud viisil.

RAKENDUSALA

4. *Raamatupidamise Toimkonna juhendit RTJ 18 "Euro kasutuselevõtt" tuleb rakendada kõigis Eesti hea raamatupidamistava kohaselt koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes, mille bilansikuupäev on pärast €-päeva.*

PÕHILISED MÕISTED

5. *Käesolevas juhendis kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses (IAS 21.8):*

€-päev on päev, millest alates Eesti on euroala liige ja Eestis tuleb käibele euro.

Bilansikuupäev on aruandes esitatud viimase perioodi lõppkuupäev (näiteks 31.12.2010 lõppeva majandusaasta kohta koostatud majandusaasta aruande bilansikuupäevaks on 31.12.2010).

Arvestusvaluuta on vääring, milles peetakse jooksvat arvestust ettevõtte majandustehingute üle. Kõiki muid vääringuid loetakse antud ettevõtte jaoks välisvaluutadeks.

Esitusvaluuta on vääring, milles ettevõtte koostab ja esitab oma aruandeid.

ARVESTUSVALUUTA MUUTMINE EUROLE ÜLEMINEKUL

6. Tehingute arvestusvaluuta on vääring, milles peetakse jooksvat arvestust ettevõtte majandustehingute üle. Arvestusvaluutaks tuleb valida ettevõtte põhilise majanduskeskkonna valuuta ning arvestusvaluuta määramisel lähtutakse juhendi RTJ 1 paragrahvides 84-90 toodud kriteeriumitest. Kuni €-päevani on enamiku Eesti ettevõtete arvestusvaluutaks Eesti kroon.
7. Alates €-päevast muutub selliste ettevõtete, mille arvestusvaluutaks oli kuni €-päevani Eesti kroon, arvestusvaluutaks euro. See tähendab, et alates €-päevast peavad sellised ettevõtted hakkama oma jooksvat arvestust pidama eurodes.
8. Muutust arvestusvaluutas kajastatakse edasiulatuvalt (IAS 21.35-37). €-päeva seisuga teostavad ettevõtted, mille arvestusvaluuta muutus Eesti kroonidest eurodeks, raamatupidamiskontode saldode ümberarvestuse. Seejuures arvestatakse €-päevale eelneva päeva lõpul Eesti kroonides kajastatud saldod ümber eurodesse, lähtudes Euroopa Liidu Nõukogu määruses kinnitatud valuutakursist. Raamatupidamiskontode saldode ümberarvestus vormistatakse raamatupidamisõiendina ning see peab vastama raamatupidamise seaduse § 7 lõikes 3 kehtestatud nõuetele.
9. Kui seadusest ei tulene teisiti, ümardatakse saldod 1 sendi täpsusega kolmanda koha järgi pärast koma. Kui kolmas koht pärast koma on 0 kuni 4, jäetakse teine koht peale koma muutmata. Kui kolmas koht peale koma on 5 kuni 9, ümardatakse ümberarvestatud väärtus ühe numbriga võrra ülespoole. Saldode ümardamisel tekkinud võimalikud vahed kajastatakse aruandeperioodi kasumi või kahjumina.
10. Aktsia- või osakapitali ümberarvestamisel Eesti kroonidest eurodesse võib osutada vajalikuks aktsia- või osakapitali suurendamine või vähendamine, et saavutada äriseadustikus kehtestatud aktsia ja osa täiskordsuse nõue. Aktsia- või osakapitali suurendamise või vähendamise korral kajastatakse tekkinud vahet kirjel eelmiste perioodide jaotamata kasum.

ESITUSVALUUTA MUUTMINE EUROLE ÜLEMINEKUL

11. Vastavalt raamatupidamise seaduse § 15 lõikele 5 koostatakse ja esitatakse raamatupidamise aastaaruanne Eestis ametlikult kehtivas vääringus. Aruannete koostamisel ja esitamisel lähtutakse järgmistest reeglitest:
  - (a) Aruanded, mille bilansikuupäev on enne €-päeva, koostatakse ja esitatakse Eesti kroonides; ja
  - (b) Aruanded, mille bilansikuupäev on pärast €-päeva, koostatakse ja esitatakse eurodes. Aruandeperioodile eelneva perioodi võrdlusandmete ümberarvestamisel Eesti kroonidest eurodesse lähtutakse Euroopa Liidu Nõukogu määruses kinnitatud valuutakursist.

Näited – esitusvaluuta määramine enne ja pärast €-päeva

Alljärgnevatel näidetes on eeldatud, et €-päev on 1. jaanuaril 2011.

(a) Ettevõtte majandusaasta lõpeb 31.12.2010 (st. aruande bilansikuupäev on 31.12.2010). Aruanne koostatakse ja esitatakse Eesti kroonides.

(b) Ettevõtte majandusaasta lõpeb 31.03.2011 (st. aruande bilansikuupäev on 31.03.2011). Aruanne koostatakse ja esitatakse eurodes. Aruandes esitatud eelneva perioodi (31.03.2010 lõppev majandusaasta) võrdlusandmete ümberarvestamisel Eesti kroonidest eurodesse lähtutakse Euroopa Liidu Nõukogu määruuses kinnitatud valuutakursist.

LISADES AVALIKUSTATAV INFORMATSIOON

12. Eurole üleminekul avalikustatakse aruande lisades arvestusvaluuta ja esitusvaluuta muutmise põhjus.

JÕUSTUMINE

13. Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 18 „Euro kasutuselevõtt“ rakendamine on kohustuslik raamatupidamise aastaaruannetele, mille bilansikuupäev on pärast €-päeva.

VÕRDLUS RAHVUSVAHELISTE FINANTSARUANDLUSE STANDARDITEGA (IFRS)

14. Juhendis RTJ 18 kirjeldatud reeglid arvestusvaluuta muutmiseks on kooskõlas standardiga IAS 21 ja tõlgendusega SIC 7.

15. Juhendis RTJ 18 kirjeldatud reeglid aruandes esitatud andmete ümberarvestuseks arvestusvaluutast (kuni €-päevani Eesti kroon) esitusvaluutasse (alates €-päevast euro) on kooskõlas standardiga IAS 21 ja tõlgendusega SIC 7 eeldusel, et Euroopa Liidu Nõukogu määruuses kinnitatud valuutakurss ei erine enne €-päeva kehtinud Eesti Panga ametlikust Eesti krooni ja euro vahelisest valuutakursist.